

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Stella Annani
08-563 086 08
stella.annani@uka.se

Datum 2020-10-06
Reg.nr 411-00300-19

Rektor vid Högskolan Väst

Pilotgranskning av kvalitetssäkringsarbetet avseende forskning vid Högskolan Väst

Beslut

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar att ge Högskolan Väst det samlade omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll avseende forskning.

Lärosäten vars kvalitetssäkringsarbete avseende forskning godkänns med förbehåll uppfyller inte samtliga bedömningsområden som UKÄ tagit fram. Dessa utgår från de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt från de internationella riktlinjer för forskning som formuleras i *Europeiska stadgan för forskare* och *Riktlinjer för rekrytering av forskare* samt det nationella ramverk för kvalitetssäkring av forskning som utarbetats av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF).

Högskolan Väst kommer att följas upp på de bedömningsområden som inte bedömts som tillfredställande. Bristerna är av sådan omfattning att bedömargruppens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda dessa inom två år. Högskolan Väst ska senast 6 oktober 2022 återkomma med en redovisning av de åtgärder som vidtagits. UKÄ kommer att tillsätta en bedömargrupp som följer upp åtgärderna. Webbintervjuer och platsbesök ingår vid behov i uppföljningen. Om den uppföljande granskningen leder till ett positivt omdöme från bedömargruppen godkänns Högskolan Västs kvalitetssäkringsarbete avseende forskning i sin helhet av UKÄ. Om Högskolan Västs kvalitetssäkringsarbete avseende forskning fortfarande inte bedöms vara godkänt efter den uppföljande granskningen innebär det att ytterligare en uppföljande granskning görs efter en tid som UKÄ och Högskolan Väst kommer överens om.

Ärendets hantering

UKÄ:s uppdrag har sedan 2017 utökats till att utöver kvalitetssäkring av högre utbildning även omfatta forskning. Granskningen av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende forskning har inkluderats i komponenten *Granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete*. Granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende forskning är, tillsammans med granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende utbildning, en av fyra komponenter inom det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning. Se UKÄ:s rapporter *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende forskning* (Rapport 2019:13) samt *Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning – redovisning av ett regeringsuppdrag* (Rapport 2016:15).

För granskningen av Högskolan Väst har UKÄ efter ett nomineringsförfarande utsett en bedömargrupp bestående av sakkunniga, en doktorandrepresentant, en studentrepresentant och en samverkanssakkunnig.

De underlag som ligger till grund för bedömningen framgår av bedömargruppens yttrande. Utifrån underlagen har bedömargruppen redovisat en bedömning med vidhängande motivering av nedanstående bedömningsområden (se bedömargruppens yttrande).

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- samverkan.

I bedömargruppens yttrande ges även ett förslag till samlat omdöme.

UKÄ har innan det slutliga yttrandet formulerats skickat bedömargruppens preliminära yttrande till lärosätet på delning, för att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. De svar som lärosätet inkom med framgår av bilaga 4 i yttrandet.

Bedömargruppen har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där bedömarna gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Med utgångspunkt i bedömargruppens förslag ger UKÄ lärosätets kvalitetssäkringsarbete avseende forskning det samlade omdömet godkänt med förbehåll. UKÄ:s samlade omdöme redovisas i bilaga 1.

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Stella Annani i närvaro av gruppchefen Viveka Persson, avdelningschefen Karin Järplid Linde, kommunikationsspecialisten Maria Svensk och verksamhetsstrategen Per Westman.

Anders Söderholm

Kopia till:

Bedömargruppen

Studentkåren

Kontaktperson vid Högskolan Väst

Bilaga 1: Samlat omdöme

Högskolan Väst

Lärosäte	ID-nr	Samlat omdöme
Högskolan Väst		Godkänt med förbehåll
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande.</p> <p>"Sammantaget visar underlagen att kvalitetssäkringsarbetet bara kan godkännas med förbehåll. Bedömningsområdena förutsättningar och utformning, genomförande och resultat bedöms inte vara tillfredsställande. Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda bristerna i de bedömningsområden som inte är tillfredsställande inom två år.</p> <p>Bedömningsområdet styrning och organisation bedöms som tillfredsställande. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har ett nytt övergripande kvalitetssystem, gemensamt för forskning och utbildning, som beskriver hur ansvars- och rollfördelningen är strukturerad för kvalitetsarbetet, samt principer och konkreta arbetsformer för att säkra och utveckla kvalitet i forskningen. Bra är att den gemensamma forsknings- och utbildningsnämnden tillsammans med institutionernas nämnder har det övergripande ansvaret för att utveckla och säkra kvalitet både i forskning och utbildning. Utifrån självvärderingen och intervjuerna menar bedömargruppen att ett utvecklingsområde är att utveckla den systematiska säkringen av forskning oavsett miljö mot ett gemensamt system, och att ledningen fortsätter sträva efter en stor delaktighet i utvecklingen av kvalitetssystemet på alla nivåer och oavsett arbetsenhet. Ytterligare ett utvecklingsområde som bedömargruppen vill lyfta fram är kollegial extern utvärdering av all forskningsverksamhet och alla forskningsmiljöer, för att identifiera styrkor, svagheter och utvecklingsmöjligheter i ett nationellt och internationellt perspektiv.</p> <p>Bedömargruppen anser att det är bra att lärosätet haft intentionen att involvera många i arbetet med att införa ett nytt kvalitetssystem och vill framhålla det som ett gott exempel, liksom att linjen och det kollegiala har närmast sig varandra. Bedömargruppen menar också att ett enhetligare kvalitetssystem skulle stödja ett helhetstänk och kunna ge både en rättvisare uppföljning och utveckling av alla forskningsmiljöer samt ett effektivare utnyttjande och en bättre fördelning av lärosätets resurser. En väg för det kan vara att skärpa kriterier och riktlinjer i en utvecklad kvalitetssäkringspolicy. I samband med vidareutvecklingen av kvalitetssystemet uppmanas lärosätet också medvetandegöra forskare på alla nivåer om kvalitetsarbetets syfte, och då inkludera icke-svensktalande personal.</p> <p>Lärosätet har rutiner för att säkerställa att internt kontinuerligt samla in, analysera och använda information med bäring på forskningens kvalitet och relevans, som underlag för kvalitetsutveckling, prioriteringar och strategiska beslut. Det pågår för närvarande en medveten diskussion för att försöka införa en mer enhetlig systematik för lärosätets samtliga miljöer.</p> <p>Bedömningsområdet förutsättningar bedöms som inte tillfredsställande. Lärosätet arbetar med att främja stöd och förutsättningar inom flera områden, som kompetensförsörjning, forskningens förnyelse</p>		

Datum
2020-10-06Reg.nr
411-00300-19

och sambandet mellan forskning och utbildning. Det framgår tydligt att lärosätet har goda ambitioner, planer och aktiviteter när det gäller förutsättningarna inom dessa områden. Bedömaregruppen bedömer däremot att arbetet är relativt nystartat, och att lärosätet beskriver det mer teoretiskt än konkret, även om intervjuerna gav en del praktiska exempel. Det saknas också uppföljning av förutsättningarna i stora drag. Bedömaregruppen kan därför inte bedöma att stödet är ändamålsenligt och om förutsättningarna är tillräckliga, eller hur de fungerar i praktiken.

Bedömaregruppen har ändå förtroende för lärosätets arbete med kompetensförsörjning och med att skapa goda förutsättningar för kompetensutveckling samt med att erbjuda välfungerande karriärstöd för forskare. Bedömningen är också att lärosätet skapar goda förutsättningar för att stärka sambandet mellan forskning och utbildning i verksamheten. Stödet för tillämpning av god forskningssed och hanteringsordningen för att göra avsteg från stödet finns inte på plats i en sådan omfattning att bedömaregruppen bedömer att det är tillfredsställande. Lärosätet arbetar med frågan och flera nya styrdokument har tagits fram under våren 2020, vilket är bra, men det är inte tillämpligt än och det går därmed inte att avgöra hur det fungerar.

Bedömningsgrunden om att skapa goda förutsättningar för forskningens och forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse samt för forskningens frihet är inte uppfylld, även om det finns en god plan för att skapa förutsättningar för forskningens och forskningsmiljöernas förnyelse. Bedömaregruppen anser att lärosätet behöver utveckla en systematik i arbetet med att främja forskningens frihet, och konkretisera lärosätets syn på forskningens frihet i förhållande till en stark samverkansprofil. Infrastruktur och stödverksamhet för forskning finns i viss utsträckning men den följs inte upp på ett tillfredsställande sätt. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att göra en strukturerad uppföljning.

Bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat bedöms som inte tillfredsställande. Bedömaregruppen kan utifrån självvärderingen och övrig inskickad dokumentation samt vad som framkommit vid intervjuerna konstatera att lärosätets forskningsverksamhet regelbundet följs upp internt och att rekommendationer som kommer ut av uppföljningar tas om hand i berörda verksamheter och bidrar till att utveckla dem. Inslagen av oberoende kollegial granskning är dock bristfälligt i det nuvarande systemet. Den föreslagna formen av utvärderingar är principiellt adekvat men berör inte samtliga forskningsmiljöer vid lärosätet. Eftersom systemet inte är infört går det inte heller att utvärdera det på ett tillfredsställande sätt.

Lärosätet är på god väg att etablera tillfredsställande rutiner för intern kommunikation av resultaten från uppföljning och kollegial granskning av forskning men har ännu inte etablerat motsvarande rutiner för extern kommunikation. Vilka rapportslag som regelbundet ska kommuniceras utåt och hur är inte fastställt. På ett övergripande plan brister lärosätets kvalitetssystem för forskning i tydlighet, transparens och effektivitet. Tre olika system tillämpas parallellt för olika organisatoriska entiteter, vilket bedömaregruppen efter intervjuerna kan konstatera skapar merarbete och ger sämre förutsättningar för likvärdighet och transparens för olika verksamheter och för forskare inom olika miljöer.

Bedömningsområdet jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Bedömaregruppen får intrycket av

både självvärderingen och intervjuerna att lärosätet har höga ambitioner för jämställdhetsarbetet. Jämställdhetsarbetet ingår i styrning och ledning, följs upp varje år och ses inte som något som ska ske vid sidan av det ordinarie arbetet. Bedömggruppen anser att lärosätet har uppfyllt bedömningsområdet, eftersom de arbetar brett för att främja jämställdhet i forskningens förutsättningar och genomförande. Bedömggruppen rekommenderar dock lärosätet att utarbeta strategier för att förbättra kunskapsöverföringen mellan forskningsmiljöerna, eftersom det förekommer lokala skillnader i jämställdhetsarbetet mellan institutionerna. Bedömggruppen rekommenderar också lärosätet att fortsätta arbeta med kompetensutveckling för chefer och ledare.

Bedömningsområdet samverkan bedöms som tillfredsställande. Samverkan är strukturerad och fungerar mycket väl. Samverkansparterna menar att dialogen med lärosätet fungerar bra och att forskningen är relevant. Som ett gott exempel kan nämnas forskningsmiljöernas vetenskapliga råd som främjar forskningens relevans och ger ett ömsesidigt lärande. Det lärosätet kan förbättra är att dokumentera, tydliggöra och synliggöra de olika samverkansprocesserna, och hur de knyter an till kvalitetssystemet.”